

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123227306
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123227306.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého C.Š. F., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, A. A., t.č. bytom ako matka, zast. v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky P. F., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, A. A., t.č. C. XX, A. A. a otca V. F., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, A. A., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e matke P. F., N.. XX.XX.XXXX p o v i n n o s ť o d o v z d a ť maloletého C. F., N.. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Detského centra Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok.

II. Toto neodkladné opatrenie t r v á najdlhšie po dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého do Detského centra Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej ako „ÚPSVaR“) sa návrhom doručeným súdu dňa 09.02.2023 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia v zmysle § 367 CMP, ktorým by súd nariadil matke maloletého odovzdať maloletého do dočasnej starostlivosti do Detského centra Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok, pričom navrhoval aby neodkladné opatrenia trvalo najdlhšie po dobu 3 mesiacov od dňa umiestnenia maloletého v zariadení na výkon rozhodnutia. ÚPSVaR odôvodnil svoj návrh najmä tým, že maloletý pochádza z manželstva matky P. F.Y., N.. XX.XX.XXXX a otca V. F.P., N.. XX.XX.XXXX. Rodičia maloletého už dlhodobo nežijú v spoločnej domácnosti. Matka sa z domácnosti otca odsťahovala najprv do domácnosti svojej matky a následne do podnájomu, kde v súčasnosti žije so svojim novým partnerom. Maloletá Z., sestra maloletého, odišla z domácnosti otca spolu so svojou matkou. Maloletý zostal naďalej bývať u svojho otca. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/180/2020-102 zo dňa 29.03.2021 bola otcovi uložená povinnosť maloletého C. dočasne odovzdať do osobnej starostlivosti matky. Otec však matke maloletého odmietol odovzdať, pričom sa jej a jej partnerovi vyhrážal zabitím. Matka následne odmietala prevziať maloletého do svojej starostlivosti, z dôvodu obáv zo správania otca. Nakoľko otec odmietol maloletého odovzdať do starostlivosti matky a matka tiež odmietla prevziať maloletého do svojej starostlivosti, maloletý zostal naďalej v starostlivosti svojho otca, aj po rozhodnutí súdu o nariadení neodkladného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37PPOm/1/2021-11 zo dňa 15.04.2021 súd nariadením neodkladného opatrenia zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/180/2020-99 zo dňa 29.03.2021 a maloletého dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica z dôvodu, že život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého boli nevhodnou starostlivosťou zo strany otca vážne ohrozené a starostlivosť o maloletého nebolo možné zabezpečiť žiadnou inou fyzickou osobou. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 38P/63/2021-51 zo dňa 14.12.2021 súd maloletému nariadil výchovné opatrenie - pobyt v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého, najdlhšie na 6 mesiacov. Maloletý bol do centra prijatý

dňa 15.04.2021, pričom bol v rámci centra umiestnený v samostatne usporiadanej skupine. Jeho adaptácia v centre prebiehala dobre, bez výrazných problémov. Nakoľko nariadené výchovné opatrenie uplynulo dňom 08.07.2022 a splnilo účel, pre ktorý bolo nariadené, maloletý bol po uplynutí výchovného opatrenia odovzdaný do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/167/2020-178 zo dňa 22.08.2022 súd manželstvo matky a otca maloletého rozviedol. Súd maloleté deti F. zveril do osobnej starostlivosti matky. Súd nad výchovou maloletých detí súčasne určil dohľad. Maloletý je vedený v pediatrickej ambulancii u MUDr. Bílika v Banskej Bystrici. Iných odborných lekárov nenavštevuje, nemá zdravotné problémy. Navštevuje 7. ročník základnej školy na Spojovej ul. v Banskej Bystrici. Je žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, s vývinovými poruchami učenia - dyslexia a dysortografia. Maloletý školskú prípravu zvláda dobre, je však potrebné ho pri učení kontrolovať. V rámci školy navštevuje školského psychológa. So správaním maloletého po návrate späť do výchovného prostredia matky, neboli žiadne problémy, neskôr sa objavovali občasné problémy, ktoré však matka zvládala. Poslednú dobu sa však správanie maloletého natoľko zhoršilo, že matka už jeho správanie prestáva zvládať. Denne sú v domácnosti matky poškodzované a ničené veci, veci sa strácajú. Keď maloletý príde domov zo školy tak je väčšinu času na mobile, správa sa flegmaticky, často odvráva, nechce sa mu učiť. Nerešpektuje požiadavky matky, ignoruje ju. Často sa háda do svojej sestrou Z.. V decembri 2022 si vo večerných hodinách sám začal strihať vlasy. Zo školy maloletého doposiaľ neboli avizované žiadne problémy. Matka vyjadruje svoju požiadavku o umiestnenie maloletého na diagnostický pobyt, aby sa zistil dôvod jeho konania, nakoľko jeho správanie a výchovu už ďalej nedokáže zvládať a rovnako mu nedokáže zabezpečiť adekvátnu pomoc. Dňa 25.01.2022 úradu vyjadrilo svoj súhlas s prijatím maloletého za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky Detské centrum Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok. Podľa ÚPSVaR matka maloletému aktuálne nedokáže zabezpečiť adekvátnu pomoc, maloletý svojím konaním ohrozuje svoj zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin, výchovné opatrenie, ktoré bolo nad výchovou maloletého nariadené neplní svoj účel, matka maloletého žiada o realizáciu diagnostiky.

2. Na vyžiadanie súdu predložil ÚPSVaR úradný záznam, z ktorého vyplynulo, že matka maloletého sa dňa 27.01.2023 dostavila na úrad. Matka uviedla, že problémy doma naďalej pokračujú, naďalej sa ničia veci, naďalej sa veci strácajú, nie je deň, aby bol u nich pokoj. Maloletý doma zničil sedačku tak, že rozrezal žiletkou po celej dĺžke operadlo na sedačke, rozrezal obraz, zničil už dva televízory a to tým, že poškodil obrazovku, nakreslil na ňu akoby nedokončené hákové kríže, odstrihol elektrický kábel na chladničke, vyhodil z okna topánky partnera matky, taktiež mu zmizli osobné doklady, ktoré si musí ísť vybaviť do Talianska. Všetky osobné veci v domácnosti si podľa matky musia s partnerom zamykať do skrine alebo špajze, no aj tam sa vie maloletý dostať. Doma im už zostalo len pár riadov, pretože veľa sa ich zničilo, matka si myslí, že aj to urobil maloletý. Keď je maloletý doma správa sa flegmaticky, je na mobile. Často sa povaľuje, nechce sa mu učiť. Keď od neho niečo matka chce, tak jej odpovie, že potom. Nerešpektuje požiadavky matky, ignoruje ju, často sa háda so sestrou Z.. Pred Vianocami si v nedeľu večer začal sám strihať vlasy. Známkou v škole má celkom dobré, do učenia sa mu nechce, treba ho do toho tlačiť. Matka si myslí, že by bolo vhodné, aby maloletý absolvoval nejaký diagnostický pobyt, aby sa zistilo, či nemá maloletý nejaký problém, resp. aby sa zistil dôvod jeho konania.

3. Z opatrovaneckého spisu maloletého vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica uznesením č.k. 32P/180/2020-102 zo dňa 29.03.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nariadil otcovi dočasne odovzdať maloletého do starostlivosti matky a zaviazal otca dočasne prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa s tým, že neodkladné opatrenie potrvá po dobu 30 dní od jeho doručenia. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bolo nevytvorenie vhodných podmienok pre zdravý, fyzický a psychický vývoj maloletého v domácnosti otca, ktorý pravidelne požíva alkohol. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37PPOm/1/2021-11 zo dňa 15.04.2021 súd zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/180/2020-99 zo dňa 29.03.2021 v celom rozsahu a maloletého dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica z dôvodu, že maloletý sa nachádzal v podmienkach, kedy jeho život, zdravie a priaznivý vývoj bol vážne ohrozený, nakoľko ani jeden z rodičov nebol schopný zabezpečiť mu náležitú starostlivosť. Otec maloletého bol pravidelne pod vplyvom alkoholu a jeho správanie, prístup a plnenie si rodičovských povinností sa nezmenili, odmietol odovzdať maloletého do starostlivosti matky napriek nariadenému neodkladnému opatreniu. Matka namiesto toho, aby maloletého prevzala do svojej starostlivosti na základe vykonateľného rozhodnutia odmietla prevziať jeho starostlivosť z dôvodu, že mala obavy zo správania sa otca, ktorý sa jej vyhrážal. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/180/2020-130 zo dňa 15.04.2021 bol zamietnutý návrh otca

na zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti do rozvodu manželstva. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č.k. 38P/63/2021-51 zo dňa 14.12.2021 maloletému nariadil výchovné opatrenie, a to pobyť v Centre pre deti a rodiny, Kollárova 29, Banská Bystrica, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého, najdlhšie na 6 mesiacov, nakoľko od nariadenia neodkladného opatrenia ani jeden z rodičov si neupravil svoje pomery tak, aby mohol prevziať osobnú starostlivosť o maloletého. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/167/2020-178 zo dňa 22.08.2022 súd manželstvo rodičov maloletého rozviedol a obe maloleté deti F.ové zveril do osobnej starostlivosti matky. Otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 50 eur mesačne. Súd nad výchovou maloletých detí F. určil dohľad z dôvodu, aby mal dostatočnú kontrolu nad starostlivosťou matky o maloleté deti, aby nedošlo k opätovnému zlyhaniu v jej starostlivosti o deti, prípadne, ak nastanú nejaké problémy ohľadom výchovy detí, aby bola matke poskytnutá okamžitá a odborná pomoc.

4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej ako „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania, v začatom konaní, či po jeho skončení nastať. Neodkladné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia a jeho účelom je zvyčajne len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nariadením neodkladného opatrenia pred začatím konania alebo v jeho priebehu navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že existuje nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy (prípadne, že nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje verejný záujem). V prípade, že neodkladné opatrenie je odôvodnené potrebou ochrany verejného záujmu, nevyžaduje sa zároveň preukázanie, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo že je obava, že exekúcia bude ohrozená (k uvedenému pozri napr. Šmyčková, R., Števček M. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. Vydanie. Bratislava: C.H.Beck, 2017, str. 989). Pokiaľ ide o výklad pojmu osvedčovanie, tak uvedený pojem na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie.

13. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi alebo maloleťmu dieťaťu hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do ich práv a oprávnených záujmov, prípadne sa ich právne postavenie zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa

14. Z opatrovaneckého spisu maloleťmu vyplýva, že maloleť pochádza z manželstva jeho rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/167/2020-178 zo dňa 22.08.2022, uvedeným rozhodnutím bol maloleť zverený do osobnej starostlivosti matky a súd určil nad výchovou maloleťných detí F. dohľad z dôvodu, že na strane matky došlo opakovane k zlyhaniu ohľadom starostlivosti o maloleť deti. Súd z odôvodnenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má za osvedčené, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, pretože potreba nariadenia neodkladného opatrenia je naliehavá a nevyhnutná, keďže matka nezvláda starostlivosť o maloleť z dôvodu správania maloleťmu. So správaním maloleťmu po návrate späť do výchovného prostredia matky neboli žiadne problémy, neskôr sa objavovali občasnú problémy, ktoré však matka zvládala. Poslednú dobu sa však správanie maloleťmu natoľko zhoršilo, že matka už jeho správanie prestáva zvládať. Denne sú v domácnosti matky poškodzované a ničené veci, veci sa strácajú. Súd mal z vyjadrenia matky pred úradom za osvedčené, že maloleť zničil sedačku tak, že rozrezal žiletkou po celej dĺžke operadlo na sedačke, rozrezal matrac na posteli sestry Z.ky, rýpal do stien, zničil látkovú šatníkovú skriňu, rozrezal obraz, zničil už dva televízory a to tým, že poškodil obrazovku tak, že nakreslil nedokončené hákové kríže, odstrihol elektrický kábel na chladničke. Maloleť podľa tvrdení matky tiež vyhodil z okna topánky jej partnera, zmizli aj osobné doklady partnera matky. Všetky osobné veci je v domácnosti potrebné pred maloleťm zamykať do skrine alebo do špajze. Keď príde maloleť domov zo školy, tak je väčšinu času na mobile, správa sa flegmaticky, často odvráva, nechce sa mu učiť. Maloleť nerešpektuje požiadavky matky, ignoruje ju. Často sa háda s jeho sestrou Z.. Zo školy maloleťmu doposiaľ neboli avizované žiadne problémy, známky má celkom dobré. Matka maloleťmu vyjadrila svoju požiadavku o umiestnenie maloleťmu na diagnostický pobyt, aby sa zistil dôvod jeho konania, nakoľko jeho správanie a výchovu už ďalej nedokáže zvládať a rovnako mu nedokáže zabezpečiť adekvátnu pomoc. Súd konštatuje, že má za osvedčené, že problémy s maloleťm spočívajú najmä v tom, že maloleť nerešpektuje matku, matka jeho výchovu nezvláda, opakovane maloleť zničil niekoľko vecí v domácnosti, sedačku, obraz, televízory, matrac. Na základe uvedeného a v záujme zdravého fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloleťmu, dospel súd k záveru, že je potrebné maloleťmu dočasne umiestniť do zariadenia, ktoré označil ÚPSVaR vo svojom návrhu, kde bude maloleťmu poskytnutá odborná starostlivosť a diagnostika. Súd teda za súčasného stavu považoval za najlepšie možné riešenie pre maloleťmu jeho dočasné umiestnenie do Detského centra Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok. Dňa 25.01.2022 úradu vyjadrilo svoj súhlas s prijatím maloleťmu Detské centrum Slovensko, K. Sidora 134, Ružomberok, za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky maloleťmu.

15. Dobu trvania neodkladného opatrenia súd určil najdlhšie na dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloleťmu v centre, pričom pri určení doby trvania neodkladného opatrenia súd zohľadnil dobu uvedenú navrhovateľom a skutočnosť, že uvedená doba je potrebná pre stanovenie odbornej diagnostiky aj v zmysle § 121 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Neodkladné opatrenie vo veci osobnej starostlivosti o maloleté dieťa je vykonateľné dňom vyhotovenia (§ 367 ods. 4 CMP).